

Nr 456

Av herr **Eskilsson m. fl.**, om inrättande av ytterligare en tjänst som klinisk lärare vid universitetsfilialen i Linköping.

(Lika lydande med motion nr 576 i Andra kammaren)

I anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 83 antog riksdagen under föregående år vissa riktlinjer för den tekniska och medicinska utbildning och forskning, som fr. o. m. budgetåret 1969/70 skall bedrivas i Linköping (SU 119 rskr. 273). Vid riksdagsbehandlingen förelåg motioner bl. a. i anslutning till den föreslagna personalorganisationen m. m. för den medicinska utbildningen och forskningen (likalydande motionerna I: 945 och II: 1202). Där framhölls bl. a. att propositionen, som byggde på betänkanden avgivna av organisationskommittén för anordnande av högre utbildning i Linköping och dess medicinska subkommitté (ecklesiastikdepartementet 1962: 2, stencil), innebar avvikelser från kommittéförslaget, som finge antas rubba de grundläggande förutsättningarna för att påbörja den medicinska utbildningen i Linköping med de resurser och vid den tidpunkt som statsmakterna avsett vid tidigare beslut härom år 1965. Motionärerna hemställde att riksdagen måtte besluta *dels* att i enlighet med kommittéförslaget redan i detta sammanhang inrätta vissa ytterligare huvudlärartjänster — bl. a. laboratur i medicin — *dels* att samtliga huvudlärartjänster skulle inrättas minst ett halvt år innan undervisningen i respektive ämne började.

Även om riksdagens beslut formellt inte innebar bifall till motionerna får det ändå i viss mån anses ha tillgodosett där framförda synpunkter. Riksdagen uttalade sålunda (SU 119, rskr. 273) bl. a. att den delade motionärerens uppfattning om vikten av att de blivande lärarna finge erforderlig tid för förberedelser innan undervisningen började. Vad gäller frågan om lärarstabens sammansättning och dimensionering betonades att propositionen endast markerade ett steg på vägen mot en helt utbyggd organisation för högre utbildning och forskning i Linköping. Riksdagen fann sig därför inte böra binda statsmakterna i vad gällde takten och inriktningen av den fortsatta utbyggnaden genom att i detta sammanhang fatta principbeslut om inrättande av tjänster utöver vad som föreslagits i propositionen. Samtidigt framhölls, att »behovet av högre tjänster måste bedömas mot bakgrund av läraruppsättningen i övrigt» och att »hela basorganisationen i form av biträdespersonal och andra hjälpkrafter liksom också utbildningens organisation

och den undervisningsmetodiska uppläggnings» givetvis också vore av betydelse i detta sammanhang. Riksdagen ville därför »understryka vikten av att förutsättningar i nu angivna hänseenden för propositionens förslag i fråga om högre tjänster verkligen kommer att föreligga och att detta beaktas i budgetarbetet kommande höst».

Mot bakgrund av dessa uttalanden från riksdagens sida borde man i den nu framlagda statsverkspropositionen ha kunnat förvänta förslag beträffande personalorganisation för den medicinska utbildningens enheten i Linköping, som tillgodosett rimliga krav både i fråga om tidigt inrättande av huvudlärartjänster och i fråga om tillräckligt antal lärartjänster i övrigt och en tillfredsställande »basorganisation». Föreliggande förslag innehåller emellertid enligt vår mening allvarliga brister i båda dessa avseenden. Särskilt påtaglig synes underdimensioneringen av lärarstaben bli inom ämnet medicin.

Enligt det tidigare återopade kommittéförslaget skall vid full utbyggnad finnas följande tjänster för utbildning och forskning i medicin:

- 1 professur
- 1 laboratur eller motsvarande (med. subspecialitet)
- 1 universitetslektorat
- 2 kliniska lärartjänster
- 3 kliniska amanuéstjänster
- 1 forskningsassistenttjänst
- 4 tjänster för teknisk personal och kontorspersonal.

Av de föreslagna tjänsterna, som för övrigt vid remissbehandlingen av kommitténs förslag har ansetts utgöra de minimiresurser i fråga om fasta lärartjänster som krävs för att säkerställa utbildningen, har riksdagen hittills endast beslutat inrätta professuren. Den har i enlighet med proposition nr 83 år 1968 inrättats fr. o. m. den 1 juli 1970. Det är i och för sig tillfredsställande att inrättandet av denna tjänst nu föreslås tidigarelagt till den 1 mars 1970, men såvitt kan utläsas av sammanställningen på s. 308 kommer professorn under hela budgetåret att sakna kvalificerade biträdande lärare. Den ovan refererade laboraturen finns för övrigt inte upptagen ens i den på s. 297—299 intagna översiktliga sammanställningen för perioden t. o. m. budgetåret 1973/74. Allvarligare är emellertid att medicinundervisningen inte har tilldelats vare sig lektorat eller klinisk lärartjänst. Enligt vad som inhämtats skulle sålunda av de två icke specificerade tjänsterna som klinisk lärare respektive som klinisk amanuens den förra vara avsedd för psykiatriundervisningen medan amanuéstjänsten tilldelats medicin. I det ämnet skulle professorn därmed bli den ende läraren på ordinarie stat. Han torde vid sitt tillträde den 1 mars 1970 bli hårt engagerad i förberedelsearbetet inför huvudkursen i medicin, som börjar den 1 augusti 1970, men samtidigt förväntas han också kunna ensam klara en omfattande föreläsnings- och demonstrationsverksamhet i kursen för klinisk propedeutik, som börjar redan i

april månad och som under höstterminen kommer att få bedrivas jämsides med huvudkursen.

Redan i tidigare motioner i anledning av proposition nr 83 år 1968 har påvisats att möjligheterna att arvodesanställa lärare för den undervisning som inte täcks av fasta lärartjänster är starkt begränsade, bl. a. till följd av den mycket omfattande paramedicinska undervisning som bedrivs vid region-sjukhuset i Linköping. Även med den fasta lärarstab som organisationskommittén räknat med föreligger dock ett stort behov av lärare för sådan arvo-derad undervisning, och detta behov är för övrigt störst just i ämnet medi-cin. Det är därför enligt vår mening helt nödvändigt att nu inrätta ytterli-gare fast tjänst för kvalificerad lärare. Ett minimikrav för att under det närmaste budgetåret möjliggöra en meningsfull undervisning i klinisk pro-pedeutik bör vara att tjänst som klinisk lärare inrättas. Denna tjänst bör således tillkomma utöver den av departementschefen föreslagna, enär den tjänsten enligt UKÄ är avsedd för psykiatriundervisningen, som eljest icke skulle få någon ordinarie lärartjänst.

Med hänvisning till det ovan anförda får vi hemställa,

att riksdagen, vid behandlingen av propositionen nr 1 VIII.
huvudtiteln punkt E 13:8, måtte besluta att ytterligare en
tjänst som klinisk lärare vid universitetsfilialen i Linköping
inrättas från och med den 1 mars 1970.

Stockholm den 28 januari 1969

Carl Eskilsson (m)

Lars Larsson (s)

Ivar Johansson (cp)

Eric Peterson (fp)